

คำชี้แจงร่างตัวอย่างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6)

ร่างตัวอย่างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6) เป็นตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6)
3. ขอความร่วมมือครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง พิจารณากรอบโครงสร้างเครื่องมือและเครื่องมือประเมิน พร้อมแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ โดยตอบลงในแบบสำรวจความคิดเห็นเพื่อประกอบการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะการจัดการตนเองให้มีคุณภาพ สำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะการจัดการตนเองตามหลักสูตรฐานสมรรถนะต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

1. กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6)

การจัดการตนเอง หมายถึง ความสามารถในการรู้จัก รัก เห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น ตั้งเป้าหมายในชีวิตและกำกับตนเอง การจัดการอารมณ์และความเครียด รวมถึงการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุล (resilience) เพื่อไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายในชีวิต มีสุขภาวะที่ดี และมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี

ระดับ	คำนิยามบรรยายระดับ	พฤติกรรมย่อย	เครื่องมือ
3 เริ่มต้น	รู้จักความสามารถของตนเอง มีวินัยในการดูแลจัดการชีวิตประจำวันของตนเอง รับรู้และจัดการอารมณ์และความเครียด แยกแยะสิ่งถูกผิดหลีกเลี่ยงการนำพาตัวเองเข้าไปสู่ภาวะเสี่ยงตามคำแนะนำ อดทนต่อปัญหาในชีวิตประจำวันและการเรียน	ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง 1. บอกความสามารถของตนเองได้ เช่น วิชาที่เรียนได้ดี ประเภทกีฬาที่เล่นได้เก่ง ความสามารถพิเศษต่าง ๆ ฯลฯ ด้านกรมีเป้าหมายในชีวิต 1. มีวินัยในการดูแลจัดการชีวิตประจำวันของตนเอง ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด 1. ควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อถูกกระตุ้นจากเพื่อน บุคคลใกล้ชิด และสิ่งแวดล้อมรอบตัว 2. บอกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียดในชีวิตประจำวัน ด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต 1. แยกแยะสิ่งถูกผิด สิ่งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เช่น ไม่ควรหยิบของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ขออนุญาตออกนอกห้องเรียน ขโมยของเพื่อน 2. หลีกเลี่ยงการนำตัวเองเข้าไปสู่ภาวะเสี่ยง เช่น การคบเพื่อน การเล่นที่เป็นอันตราย (ชน) โดนเพื่อนแกล้ง	แบบประเมินตนเอง

ระดับ	คำนิยามบรรยายระดับ	พฤติกรรมย่อย	เครื่องมือ
		3. อดทนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาการไม่ยอมมาโรงเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน อ่านหนังสือไม่ออก โดนเพื่อนแกล้ง อุบัติเหตุจากการเล่นชน	
4 กำลังพัฒนา	รู้จักความสามารถของตนเอง มีวินัยในการดูแลจัดการชีวิตประจำวันของตนเอง รับผิดชอบต่อจัดการอารมณ์และความเครียด ตระหนักรู้ผิดชอบชั่วดี จัดการปัญหาชีวิตประจำวันและการเรียนตามคำแนะนำ พร้อมเผชิญและยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้น	<p>ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง</p> <p>1. บอกสิ่งที่ตนเองมีความสามารถตามความถนัดได้ เช่น วิชาที่ชื่นชอบและเรียนได้ดี กีฬาที่ถนัดและเล่นได้ดี ประเภทเพลงที่ชื่นชอบและร้องได้ไพเราะ ฯลฯ</p> <p>ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต</p> <p>1. มีวินัยในการดูแลจัดการชีวิตประจำวันของตนเอง</p> <p>ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด</p> <p>1. สามารถสื่อสารขอความช่วยเหลือในการจัดการความเครียด</p> <p>ด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต</p> <p>1. รู้ว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิด เช่น รู้ว่าการขโมยของไม่ดี ไม่ควรทะเลาะกับเพื่อน</p> <p>2. เมื่อมีปัญหาควรปรึกษาครู หรือผู้ปกครอง เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา</p> <p>3. พร้อมเผชิญและยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ด้านการเรียน (ลืมทำการบ้าน ลืมอุปกรณ์ที่ครูสั่งให้นำมา) ด้านการคบเพื่อน (เพื่อนไม่คุยด้วย ไม่เล่นด้วย ทะเลาะกับเพื่อน)</p>	แบบประเมินตนเอง
5 สามารถ	มีมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวเอง (Self Concept) ที่ถูกต้อง สามารถตัดสินใจและมุ่งมั่นที่จะจัดการสิ่ง	<p>ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง</p> <p>1. บอกบุคลิกภาพของตนเองได้ เช่น ร่าเริง เสียบขริ้ม สุขภาพอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย ฯลฯ</p>	แบบประเมินตนเอง

ระดับ	คำนิยามบรรยายระดับ	พฤติกรรมย่อย	เครื่องมือ
	<p>ที่จำเป็นสำหรับชีวิตและการเรียนของตนเอง รับรู้และจัดการอารมณ์และความเครียด ละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ รู้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จัดการปัญหาชีวิตประจำวันและการเรียนตามคำแนะนำ</p>	<p>2. บอกได้ว่าตนเองมีความรู้ความสามารถด้านใดมากที่สุด เช่น ด้านการคิดคำนวณ ด้านภาษา ด้านศิลปะ ด้านกีฬา ฯลฯ (พหุปัญญา)</p> <p>3. บอกบุคคลที่ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้</p> <p>4. บอกอาชีพที่ใฝ่ฝันอยากจะเป็นได้</p> <p>ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต</p> <p>1. สามารถตัดสินใจและมุ่งมั่นที่จะจัดการสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตและการเรียนของตนเอง</p> <p>ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด</p> <p>1. บอกวิธีการในการควบคุมหรือบรรเทาความเครียด</p> <p>2. บรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียด</p> <p>ด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต</p> <p>1. รู้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น ด้านร่างกาย</p> <p>2. การรู้เท่าทันสื่อ และการใช้โทรศัพท์มือถือ เช่น การแสดงออกบนสื่อออนไลน์</p> <p>3. เมื่อมีปัญหา ปรึกษาครู ผู้ปกครอง หรือ เพื่อน แล้วหาวิธีแก้ปัญหาได้</p>	

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินสมรรถนะการจัดการตนเองนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง ประกอบไปด้วย 4 ด้าน

- 2.1 ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2.2 ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต
- 2.3 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด
- 2.4 ด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต

ให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละรายการ แล้วพิจารณาว่ามีการปฏิบัติพฤติกรรมอยู่ในระดับใด

- ปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ที่ช่อง 4
- ปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าวเป็นบางครั้ง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ที่ช่อง 3
- ปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าวนาน ๆ ครั้ง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ที่ช่อง 2
- ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ที่ช่อง 1

ผลการตอบแบบประเมินครั้งนี้จะไม่มีผลเสียต่อนักเรียนและสถานศึกษาแต่อย่างใดคำตอบที่ได้ถือเป็นความลับ จะนำไปใช้สำหรับประเมินสมรรถนะเพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้พัฒนาและส่งเสริมสมรรถนะรายบุคคลต่อไป

*****

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ชื่อ ..... ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน .....

ตอนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง				
1. ฉันสามารถอธิบายความสามารถของตนเองให้เพื่อนเข้าใจได้				
2. ฉันมักจะทำในสิ่งที่ตนเองถนัดได้ดี				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
3. ฉันทำสิ่งที่ฉันถนัดให้เกิดประโยชน์ได้				
4. ฉันอธิบายลักษณะประจำตัวของฉันได้				
5. ฉันพยายามทำตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี				
6. ฉันมั่นใจว่าฉันสอบผ่านได้ด้วยตนเอง				
7. ฉันมั่นใจว่ามีโอกาสจะได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนเข้าแข่งขันในกิจกรรมที่ฉันถนัด				
8. ฉันกล้าที่จะแสดงความสามารถของตนเองต่อหน้าผู้อื่น				
9. ฉันภูมิใจในผลงานที่เกิดจากความสามารถของตนเอง				
10. ฉันสามารถให้การต้อนรับผู้ที่มาเยี่ยม				
รวมคะแนนรายด้าน				
ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต				
11. ฉันทำกิจกรรมประจำวันได้ด้วยตนเองอย่างตรงต่อเวลา				
12. ฉันออมเงินตามคำแนะนำของครูหรือผู้ปกครอง				
13. ฉันเก็บของที่ใช้แล้วให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังใช้งาน				
14. ฉันออมเงินด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ				
15. ฉันวางแผนการออมเงินเพื่อซื้อของที่อยากได้				
16. ฉันแบ่งเวลาเพื่อทบทวนบทเรียนเป็นประจำทุกวัน				
17. ฉันแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ				
18. ฉันเลือกใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน				
19. ฉันทำงานอดิเรกหารายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน				
20. ฉันวางแผนการเรียนต่อของตนเองในอนาคต				
21. ฉันทำบันทึก รายรับ-รายจ่าย ประจำวัน				
รวมคะแนนรายด้าน				
ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด				
22. ฉันจะไม่ส่งเสียงดังโวยวาย เมื่อถูกขัดใจ				
23. ฉันยอมรับและแก้ไข เมื่อถูกตำหนิ				
24. ฉันหวาดกลัว เมื่ออยู่ในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย				
25. ฉันปรึกษาผู้ปกครอง เมื่อรู้สึกมีเรื่องไม่สบายใจ				

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ			
	4	3	2	1
26. ฉันรู้สึกสบายใจ เมื่อครูให้คำแนะนำเวลาเดือดร้อน				
27. ฉันขอความช่วยเหลือจากเพื่อน เมื่อทำการบ้านไม่ได้				
28. ฉันทำกิจกรรมนันทนาการ เมื่อเกิดความเครียด				
29. ฉันตอบโต้ เมื่อเพื่อนล้อเลียนชื่อพ่อแม่ของฉัน				
30. ฉันพร้อมที่จะพุดคุย เมื่อเกิดความขัดแย้ง				
31. ฉันสามารถปรับอารมณ์ ให้แสดงออกอย่างเหมาะสม				
32. ฉันพยายามนอนหลับ เพื่อไม่ให้คิดถึงปัญหาที่เกิดขึ้น				
33. ฉันพยายามไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ทำให้ฉันไม่สบายใจ				
34. ฉันพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่ทำให้กังวลใจ				
รวมคะแนนรายด้าน				
ด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต				
35. ฉันไม่หยิบของของเพื่อนก่อนได้รับอนุญาต				
36. ฉันไม่วิ่งเล่นในห้องเรียน				
37. ฉันเก็บของได้ แล้วบอกคุณครูเพื่อคืนให้เจ้าของ				
38. ฉันยอมรับในความผิดของตนเอง				
39. ฉันขอโทษ เมื่อทะเลาะกับเพื่อน				
40. ฉันบอกได้ว่าส่วนใดในร่างกายของฉันเกิดการเปลี่ยนแปลง				
41. ฉันวิเคราะห์ข่าวสารด้วยข้อมูลที่หลากหลาย				
42. ฉันพร้อมจะเรียนรู้และฝึกฝนตามคำแนะนำของผู้อื่น				
43. ฉันไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข แม้จะมีเพื่อนชักชวน				
44. ฉันปรับปรุงตนเองจากข้อผิดพลาดที่ฉันได้เรียนรู้				
45. ฉันปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนเองนับถือ				
46. ฉันยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่น				
รวมคะแนนรายด้าน				
รวมคะแนนทั้งหมด				

ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการตนเอง

สมรรถนะการจัดการตนเอง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1. การเห็นคุณค่าในตนเอง		
2. การมีเป้าหมายในชีวิต		
3. การจัดการอารมณ์และความเครียด		
4. การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต		
รวม		

ระดับคะแนนและเกณฑ์การให้คะแนน

ระดับและการให้คะแนน

ระดับ	ความหมาย	คะแนน
4	ปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำ	4
3	ปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าวเป็นบางครั้ง	3
2	ปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าวนาน ๆ ครั้ง	2
1	ไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมดังกล่าว	1

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายสมรรถนะด้านการจัดการตนเอง

ระดับ	ความหมาย	ระดับความเชี่ยวชาญ
3.50 - 4.00	มีพฤติกรรมการจัดการตนเองอยู่ในระดับดีเยี่ยม	เหนือความคาดหวัง
2.50 - 3.49	มีพฤติกรรมการจัดการตนเองอยู่ในระดับดีมาก	สามารถ
1.50 - 2.49	มีพฤติกรรมการจัดการตนเองอยู่ในระดับดี	กำลังพัฒนา
1.00 - 1.49	มีพฤติกรรมการจัดการตนเองอยู่ในระดับพอใช้	เริ่มต้น

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายสมรรถนะด้านการจัดการตนเองรายด้าน

ด้านการเห็นคุณค่าในตัวเอง

ระดับ	ความหมาย	ระดับความเชี่ยวชาญ
3.50 - 4.00	มีพฤติกรรมด้านการเห็นคุณค่าในตัวเองอยู่ในระดับดีเยี่ยม	เหนือความคาดหวัง
2.50 - 3.49	มีพฤติกรรมด้านการเห็นคุณค่าในตัวเองอยู่ในระดับดีมาก	สามารถ
1.50 - 2.49	มีพฤติกรรมด้านการเห็นคุณค่าในตัวเองอยู่ในระดับดี	กำลังพัฒนา
1.00 - 1.49	มีพฤติกรรมด้านการเห็นคุณค่าในตัวเองอยู่ในระดับพอใช้	เริ่มต้น

ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต

ระดับ	ความหมาย	ระดับความเชี่ยวชาญ
3.50 - 4.00	มีพฤติกรรมด้านการมีเป้าหมายในชีวิตอยู่ในระดับดีเยี่ยม	เหนือความคาดหวัง
2.50 - 3.49	มีพฤติกรรมด้านการมีเป้าหมายในชีวิตอยู่ในระดับดีมาก	สามารถ
1.50 - 2.49	มีพฤติกรรมด้านการมีเป้าหมายในชีวิตอยู่ในระดับดี	กำลังพัฒนา
1.00 - 1.49	มีพฤติกรรมด้านการมีเป้าหมายในชีวิตอยู่ในระดับพอใช้	เริ่มต้น

ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด

ระดับ	ความหมาย	ระดับความเชี่ยวชาญ
3.50 - 4.00	มีพฤติกรรมด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดอยู่ในระดับดีเยี่ยม	เหนือความคาดหวัง
2.50 - 3.49	มีพฤติกรรมด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดอยู่ในระดับดีมาก	สามารถ
1.50 - 2.49	มีพฤติกรรมด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดอยู่ในระดับดี	กำลังพัฒนา
1.00 - 1.49	มีพฤติกรรมด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดอยู่ในระดับพอใช้	เริ่มต้น

ด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต

ระดับ	ความหมาย	ระดับความเชี่ยวชาญ
3.50 - 4.00	มีพฤติกรรมด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤตอยู่ในระดับดีเยี่ยม	เหนือความคาดหวัง
2.50 - 3.49	มีพฤติกรรมด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤตอยู่ในระดับดีมาก	สามารถ
1.50 - 2.49	มีพฤติกรรมด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤตอยู่ในระดับดี	กำลังพัฒนา
1.00 - 1.49	มีพฤติกรรมด้านการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤตอยู่ในระดับพอใช้	เริ่มต้น